

ÎNCHEIERE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând cererea OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău a cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

constată:

La 23 noiembrie 2021, OCN „MoldCredit” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii nr. 198/21 din 14 septembrie 2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

La 08 decembrie 2021, OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere de strămutare la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău a cauzei de contencios administrativ intentată la cererea de chemare depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ în conformitate cu art. 43, alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii, OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată a invocat că la Curtea de Apel Chișinău se află spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de reclamant cu privire la anularea hotărârii nr. 98/21 din 14 septembrie 2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-au respins contestațiile depuse de Inspekția judiciară al Consiliului Superior al Magistraturii și s-a menținut hotărârea nr.5/2 din 26 februarie 2021 a Plenului Colegiului disciplinar emisă în privința acțiunilor judecătorilor Ion Secrieru, Iurie Cotruță și Viorica Mihăilă.

Astfel, obiect al examinării în cauza de contencios administrativ din speță constituie verificarea egalității hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii emisă în privința judecătorilor Ion Secrieru, Iurie Cotruță și Viorica Mihăilă, care activează în cadrul Curții de Apel Chișinău, iar examinarea acesteia va fi efectuată de un judecător- coleg al magistraților vizați în această contestație, care va afecta garanțiile unui proces echitabil.

Suplimentar a mai indicat că independența și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău este afectată, iar societatea are motive rezonabile să creadă că

cauza nu va fi examinată conform standardelor minime garantate de art. 6 CEDO.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată privind strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță de judecată egală în grad, urmează a fi respinsă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 189, alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 25 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău de orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

Iar potrivit art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Din normele precitate se atestă că legiuitorul a prevăzut că acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii urmează, în mod exclusiv, să fie examinate de către Curtea de Apel Chișinău, iar careva derogări nu se prevăd de la acestea.

În continuare, Colegiul reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Reieșind din norma legală pre-citată în coroborare cu norma invocată de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată, în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă), rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Pentru aceste motive, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Respectiv, ținând cont de faptul că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar începând cu această dată, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată, în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu sunt prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198, alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de apel cauza de contencios administrativ respectivă.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

Referitor la argumentul invocat în cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată, prin care se invocă temeuri precum existența unor circumstanțe ce ar trezi dubii privind imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău care examinează prezenta cauză, pe motiv că instanța de judecată urmează să se expună asupra legalității unei hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii în care sunt vizați judecători-colegi de lucru din cadrul aceleiași instanțe, circumstanță ce nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independentă individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în Amicus Curiae pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să

stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

La fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

Or, după cum s-a reiterat, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198, alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată privind strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ se restituie la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de chemare în judecată depusă de OCN „MoldCredit” Societatea cu Răspundere Limitată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva

Aliona Miron

Nicolae Craiu